

vagy is, áldd meg mégis az eretnekeket, akik az istenteleenség és forradalom ellen küzdenek!»

Végeredményben sokkal több jellegzetes mozzanat különbözteti meg a Szent Szövetség idejét a nyugati tömb összetételének idejétől, mint amennyi hasonló tulajdonságuk van. És hihetetlen volna, ha nem így volna. Tátongó, át nem ívelhető szakadék választja el a múlt század kezdetét a XX. század közepétől.

A Szent Szövetség egész politikai stratégiájának és taktikájának alapja az volt, hogy a hiábéri abszolutista reakció kormányai teljes közösséget vállaltak, amint Puskin írta »a cárszükszelői hársfaktól a gibraltári erődökig«. Arakcsjevics támogatta Metternichet, a novgorodi katonai települések a porosz kaszányákat. Az emigrációból Franciaországba visszatérő X. Károly ugyanolyan örömmel és lelkesedéssel fogadta a dekabristák leverését, mint a római kardinalisok.

De milyen őszinte és hathatós »egyetértésről« lehet szó a monopolista töké képviselői között? Hisz a monopolista töké lényege, egész gazdasági természet, mondhatni alapvető tevékenysége és főcélja a versenytárs és az esetleges vetélytárs fölfalása az egyes országokon belül és nemzetközi méretekben egyaránt.

A nyugati tömb kezdeményezője és gazdája nem szövetségeseket, hanem csatlósokat és alázasat szolgálkat keres. Nem egyetértést követel, hanem tökéletes engedelmisséget és minden »elvé« és »terve« két célt szolgál: gazdaságilag leigázni és politikailag alávetni más államokat.

A Vanderbergeek, Taftok és társaik által képviselt reakció összehasonlíthatatlanul rosszabb föltételek között harcol, mint a maga idejében Metternich. Először is, a munkásosztály súlya ma összehasonlíthatatlanul nagyobb, mint a »negyedik rend« jelentősége volt a múlt század kezdetén és közepén. Másodsoron, az egy és egynegyed évszázad alatt hatalmas történelmi tapasztalat gyülemlett össze, amelyet a haladás tábora alaposan felhasznál. És ez — a mai metternichek legnagyobb bosszúságára — végtelenül megnehezíti készülődéseiket és mozgási szabadságukat.

Az amerikai sajtó nem egyszer és állhatatosan figyelmeztette olvasóit, hogy ha valaki azt mondja: a nyugati tömb ugyanaz mint a Szent Szövetség — ne higgyék el. Ugy látszik, vannak még amerikaiak, akik képesek történelmi párhuzamot vonni.

Azomban sem a királyoknak, sem az elnököknek, sem a börze báróinak és generálisoknak nem sikerül megállítaniuk a történelmet. Egy biztos: a »nyugati tömb« sokkal gyorsabban dől össze, mint annakidején a Szent Szövetség.

SZÉLJEGYZETEK

Írta: Hajdu Vilmos

A világ dolgozó; ötvenkilencedik május elsejei ünnepnapjukat a béke és az építő demokrácia táborának folytonos erősödése, a háborús gyujtogató imperialisták állandó gyengülése és a két tábor küzdelmének kiéleződése jegyében tartják.

A nagy seregszemplén a demokratikus országok népei megiesztett munkájuk eredményeivel vonulnak fel, a munka és az országépítés frontján aratott nagyszerű győzelmek sorozatával, a demokrácia és a szocializmus újabb vívmányával, az áttörhetetlen falú forrott népek belső és külső egységének további megszilárdulásával.

Az imperialista országok dolgozó; harci követeléseiket hangoztatják és a

béke — a maguk életének — megvédését biztosító munkás és népi egység megteremtésének jelszavaival tüntetnek ezen a napon.

A szabadságában megtámadott és fegyverrel a kezében harcoló görög, kínai, indonéz, vietnami és spanyol nép igazát és győzelmi hitét az ellenségtől elragadott, ágyuk bömbölő torka zengi és önt rettegést az elnyomók és bitórlók gyáva hadába.

Ezen a napon Vladivosztoktól a spanyol hegyekig, a Tüzföldtől Alaszkáig, az öt világrész minden országában magasra fölrepül a májusi vörös lobogó és hirdeti a győzelmet, a győzni akarást, a világ dolgozóinak egyre tudatosabbá váló testvériségét. És a népek ünneplő, rohamozó és rohamra készülő menetének élén emelt fővel, büszkén halad a kétszázmillió szovjet nép, kezében Marx, Engels, Lenin és Sztalin harctépett, verhetetlen lobogójával, újabb csaták, újabb győzelmek felé.

A száz évvel ezelőtt megkezdett küzdelem a világ proletárjainak egyesüléséért és az egész emberiség felszabadításáért, a szocializmusért, a világbékéért mindszélesebb arcvonalon folyik, mind nagyobb méreteket ölt. Háborút visel a népek tábora és az elnyomók hada, ha nem is dörögnek a fegyverek és a háborúban azé a győzelem, akinek erői a küzdelemben gyarapodnak és az veszít, akinek erői fogynak. Az utolsó száz év története ékesszóúan mutatja, hogy a front melyik oldalán állnak a győzők!

A Szovjet Szövetség Tervbizottsága közzétette az 1948 évi terv megvalósítása első negyedének eredményeit. A szovjet nép megvalósította és túlszárnyalta az előirányzatokat, az életszínvonal a tavalyihoz képest negyven százalékkal emelkedett és a háborúban lerombolt országrészek újjáépítése majdnem teljesen befejeződött. Az újjáépített üzemek termelése felülmúlja a terv célkitűzéseit. »Az ötéves tervet négy év alatt« jelszó és az eddigi eredmények mutatják milyen iramban épül az út a kommunizmus felé.

Kormányunk most terjesztette a Szövetségi Szkupstina elé az 1947-es év zárszámadását és az 1948-as szövetségi költségvetést. Az első tervév előirányzatát nagy mértékben túlhaladtuk. Idei munkánk méretei a tavalyiak másfél-szeresére rúgnak, a nemzeti jövedelem további negyvennégy százalékkal növekedik és az életszínvonal hét százalékkal lépi túl az 1939 évit, ami a tavalyival szemben tizenhat százalékos javulást jelent. Hogy ennek jelentőségét felmérhessük, két dolgot kell figyelembe vennünk. Először: a háborúban sokkal kevesebbet szenvedett tőkés országok háború utáni fejlődését, termelésük és a dolgozó tömegek életszínvonalának állandó leromlását, másodsorban: hogy 1945-ben termelésünk a háborús pusztítások következtében az 1939-esnek felét tette ki és ma már túlhaladtuk azt, hogy mindezt elsősorban saját erőnkől hajtottuk végre.

»A történelemben eddig... a nagy Szovjet Szövetségen kívül, egyetlen más országban sem jutott el a szocializmus felépítése és a tőkés elemek felszámolása olyan messzire, mint a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaságban.« (Kádics)

Tervgazdaságunkra, az elnyomók kezéből kiragadott politikai hatalmunkra, dolgozó népünk határtalan alkotó lendületére, a Népfrontra és a Népfrontot irányító Kommunista Pártra támaszkodva, Tito marsal vezetése alatt mindnagyobb iramban építjük országunkat, tesszük azt erőssé és haladunk a szocializmusba.

És ugyanezt a folyamatot észlelhetjük a népi demokrácia többi országaiban is. A diadalmas építésnek éneke zeng ott, ahol az összefogott nép elűzte rabtartóit és szipolyozóit és bátran nekivágott maga országa felépítésének. És ezen az úton sorra megoldást nyernek a közöttük még fennálló elintézetlen kérdések is. A demokratikus országok szövetségi szerződéseinek hálózata a vasváz a béke tábora törhetetlen összefogásának beton építményében. És minél öntudatosabbá válik ez az összefogás, annál sikeresebb az építés, annál hatványozottabb a tő-

megek ébersége és annál gyorsabban tépjük le a lárvát a sorainkba befurakodott ellenségeink arcáról.

Az amerikai képviselőház elfogadta a »Marshall terv«-et. A »nélkülözö Európa megsegítésé«-ről zengenek az amerikai trösztök ujságai és szónokai, az »Egyesült Államok önzetlen nagylelkűségé«-ről, a monopolisták szolgálatában álló európai sajtó. Amilyen segítség az európai országoknak, ha nem azt vásárolhatják, amire szükségük van termelésük helyreállításához és fejlesztéséhez, mert a szerződés kötelezi őket, azt átvenni, amit a Wall-street urai nekik adnak és minden tekintetben azok rendelkezésére állni? Termékeiket Amerika nem vásárolja és ugyanakkor megtiltja kivitelüket a demokratikus országokba. Ez a »marshall-országok« gazdasági nyomorodásának egyenes útja. Mit segít Anglia termelésén, ha hatszáz millió dollárért kell amerikai dohányt és cigarettát vennie és csak tíz millióért vásárolhat bányászati felszerelést? Svédország nem kaphat búzát és szentet — amire a legnagyobb szüksége van — de cigarettát és háztartási villamos berendezéseket kénytelen átvenni. Ugyanakkor közismert a világhírű svéd villamossági berendezési ipar teljesítőképessége és színvonala. Belgium szövetet kap nagy mennyiségben, amikor tudvalevő, hogy nemzetközi méretekben is jelentős szövőipara a belföldi fogyasztás összezsugorodása és kiviteli akadályok miatt már eddig is csak négy napot dolgozott hetenként.

Az amerikai trösztök urai a Marshall tervvel gondolják egyrészt kivitelüket fokozni, termelésüket a mai színvonalon megtartani és ily módon kitolni, esetleg elhárítani a soron levő gazdasági válság kitörését. Másrészt ezen az úton akarják vetélytársaikat tédre kényszeríteni, a tőkés világot a maguk komandója alá helyezni és megteremteni azt a gazdasági, politikai és katonai erőt, amelyet szükségesnek látnak a történelem fejlődés által előállított, szorongatott helyzetükből való sikeres kirohanáshoz. Azonban a gazdasági válság kikerülhetetlenül bekövetkezik. A tőkés termelés zűrzavara nem szüntethető meg semmiféle »tervvel« a profitra alapozott termelés keretein belül. A válságok pedig természetesen velejárói ennek a rendszernek és csak a szocialista tervgazdaság számolja fel azok felidézőjét. És amikor — nagyon is belátható időn belül — az Egyesült Államokban teljes erejével kitör a gazdasági válság minden eddiginél mélyebb és hosszantartóbb váhara, annak minden rombolásával és pusztításával, a »marshall országok« számára a gazdasági válság lesz az egyetlen amerikai »kiviteli cikks«, amely elől csak a demokratikus országok menekülnek meg, mert saját erejükből, egymás segítségére és a Szovjet Szövetségre támaszkodva tervezik végére hajtani gazdasági életük építését és fejlesztését.

Az olaszországi választások a nemzetközi reakció kudarcát és a demokratikus erők sikerét eredményezték. A háborús uszítók terve, hogy kihívásaikkal polgárháborút robbantanak ki és így ürügyet teremtenek az amerikai haderő fegyveres beavatkozására — egy második Görögország kierőszakolására — ez a terv megbukott az olasz Demokratikus Népfront fegyelmén és tagjainak magas öntudatán. Másrészt a Demokratikus Népfront nyolc millió szavazata óriási erőt képvisel, mert ez a nyolc millió szavazó Olaszország politikailag legképzettebb, legfelvilágosultabb és legbátrabb részét jelenti — az erejének és hivatásának tudatára ébredt olasz dolgozó népet. A féktelen terror és hamisítások ellenére a Demokratikus Népfront mindenütt megőrizte állását és ami nagyon fontos betört a reakció eddigi fel'egvárába — Délolaszországba, ahol megkészezte szavazatait. A választások megmutatták, hogy az olasz nép politikailag tevékeny része a demokráciára, a külföldi beavatkozás ellen, a nemzet szabadságra szavazott. Olaszország jövője nem az amerikai szögálatba szegődött kormánykoalíció, hanem a Demokratikus Népfront kezében van.

A columbiai felkelés abban az időpontban tört ki, amikor az Egyesült Államok oda tanácskozássra összehívták Közép- és Délamerika rabtartóit. Ez a politikai földrengés, tekintet nélkül annak végeredményére, azt mutatja, hogy mennyire bizonytalan a monopolisták és szolgák lába alatt a talaj. Bogotában nem volt előkészített forradalom. Egy terrorcselekmény végső elkeseredést váltott ki és barrikádokra vitte a népet. De jelentős tünet, hogy a néproham első hulláma szószerint elsöpörte a pánamerikai értekezletet. A nép ösztönösen felismerte a számára még súlyosabb láncokat kovácsoló összeesküvéket. Akiknek véreznük kellene, hogy egyesek gazdagodjanak, nem akarnak háborút és élene szegűnek a háborús uszításnak. És ez így van Amerikában is.

A nemzetközi élet fejleményei bármilyen szemszögből is vizsgáljuk őket világosan mutatják, nemcsak azt, hogy a tőkés rendszer akadályozza a fejlődést, hogy az imperializmus kalandor politikája, amely eddig két világháborúba sodorta az emberiséget újabb katasztrófával fenyeget, hanem azt is, hogy a világ dolgozó; egyre tisztábban látják ezt és erőiket egyesítve készülnek az ellenállásra. A rothadó rendszert nem mentheti meg a történelmi sors beteljesedésétől semmiféle mesterkedés és cselszövés. »Olyan korban élünk, amikor minden út a kommunizmusba vezet.« (Molotov).

Ács József

Pihenő munkás